SPRAWOZDANIE

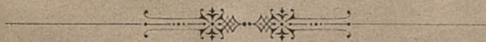
Z CZYNNOŚCI WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA GIMNASTYCZNEGO

„SOKÓŁ“

ZA CZAS OD 1. GRUDNIA 1882 DO 31. GRUDNIA 1883.

ODCZYTANE NA WALNEM ZGROMADZENIU DNIA 2. MARCA 1884.

WE LWOWIE.
NAKŁADEM TOWARZYSTWA.
Z I. Związkowej drukarni we Lwowie.
1884.

Biblioteka Jagiellońska
1003262326

Szanowne Zgromadzenie!

Wzniosły cel, jaki Towarzystwo nasze sobie wytknęło, mianowicie cel moralnego i fizycznego odrodzenia naszego społeczeństwa za pomocą racyonalnej nauki gimnastyki, poczyna, możemy to z radością orzec, coraz więcej wywalczać dla siebie zwolenników nie tylko w naszem mieście ale i w całym kraju.

Jest to prawdziwą zasługą Towarzystwa naszego, które ograniczone na swe własne skromne siły, podjęło się długiej a żmudnej walki z obojętnością, niewiadomością, a nawet apatyą naszego społeczeństwa, w imię postępowej swej idei: w zdrowem ciele zdrowy duch.

Wobec ustawicznie wzrastającej walki o byt materyalny, pożerającej organizm społeczny tak pod względem fizycznem jak i moralnem, Towarzystwo nasze stoi na straży równowagi człowieczeństwa, zasadzającej się na harmonii ducha i ciała, a dążąc w czterech głównych kierunkach swego wzniosłego celu, mianowicie w kierunku **zdrowotnym,** by przysporzyć krajowi jak najwięcej zdrowych i silnych obywateli, w kierunku **obronnym,** by społeczeństwo nasze liczyło jak najwięcej członków zdolnych hartem ducha i ciała do obrony swego domowego ogniska, w kierunku **ekonomicznym,** by o ile możności krajowi naszemu utrzymać przy życiu jego obywateli, by nie tracił sił swych przedwczesną śmiercią swych synów, by wielu z członków społeczeństwa przedwczesnem charłactwem ducha i ciała, nie stało się ciężarem dla kraju; wreszcie w kierunku **estetycznym,** bacząc na piękno ciała i na układność wszy-

1

stkich jego ruchów, a tem samem budząc poczucie piękna, dąży Towarzystwo nasze, wprawdzie nader zwolna, ale statecznie do urzeczywistnienia swego wzniosłego celu.

Obecnie skreślimy Wam pokrótce, zacni Zgromadzeni, naszą czynność trzynastomiesięczną, byście byli świadomi, o ile też postąpiliśmy naprzód w naszych dążnościach, dodając na wstępie na swe usprawiedliwienie, że troska około ustalenia bytu Towarzystwa naszego przez uzyskanie swego własnego gniazda, znacznie wyczerpująca siły naszego szczupłego grona, nie dozwala nam w tej mierze rozwinąć naszej działalności na zewnątrz — jakąbyśmy sobie ze serca życzyli.

Na ostatniem Walnem zgromadzeniu, odbytem dnia 7. stycznia z. r. powołani zostali Waszem zaufaniem do opiekowania się sprawami naszego Towarzystwa następujący Panowie i obrani następnie:

Jan Dobrzański, prezesem.

Dr. Tadeusz Żuliński, zastępcą prezesa.

Wydziałowymi: Bieńkowski Feliks, Dajewski Mieczysław, Ks. Ilnicki Bazyli, Lang Justyn, Lewakowski Aleksander, Lewandowski Feliks, Dr. Łuczkiewicz Kazimierz, Dr. Papée Fryderyk, Prexell Seweryn, Richtmann Zygmunt, Sanocki Władysław, Targoński Paulin.

Zastępcami Wydziałowych: Mochnacki Edmund, Puzyna Józef, Kauczyński Antoni i Stanecki Mieczysław.

Rewidentami: Blauth Edmund i Simon Edward.

W myśl §. 24. statutu obrał Wydział z grona swego na posiedzeniu dnia 9. lutego z. r. dyrektorem Richtmanna Zygmunta, zastępcą dyrektora Targońskiego Paulina, sekretarzem Sanockiego Władysława, zastępcą sekretarza Dra Łuczkiewicza Kazimierza, skarbnikiem Lewakowskiego Aleksandra, zastępcą skarbnika Kauczyńskiego Antoniego, gospodarzem Langa Justyna, a zastępcą gospodarza Lewandowskiego Feliksa.

W ciągu roku zaszła w składzie ta tylko zmiana, że Ks. Bazyli Ilnicki z powodu braku czasu zajmowania się

sprawami Towarzystwa, złożył mandat wydziałowego i wystąpił z Towarzystwa.

Co do czynności fukcyonaryuszów była tylko ta zmiana, że z powodu wyjazdu skarbnika p. Lewakowskiego Aleksandra sprawował czynności skarbnika od 1. do 15. lipca 1883, zastępca p. Kauczyński Antoni, a gdy i ten ostatni wyjechał, powierzono funkcyę tę p. Targońskiemu Paulinowi, który ją pełnił od 16. lipca do 1. października 1883.

Z końcem listopada 1882 liczyło Towarzystwo członków:

założycieli	9
wspierających . . .	140
zwyczajnych	114
razem .	263

Do tej liczby przybyło w ciągu zeszłego roku 65, ubyło zaś 8.

Towarzystwo liczy zatem z końcem grudnia z. r. członków:

założycieli	8
wspierających . . .	175
czynnych	137
razem .	320

Na tem miejscu ze smutkiem zaznaczyć musimy, że tendencye Towarzystwa naszego jeszcze nie wnikły w masy społeczeństwa naszego, a chcąc, aby Towarzystwo nasze dopięło swego szczytnego celu, koniecznem jest, by cały naród ukazał się w naszych szeregach, odnosimy się przeto do Was, Zacni Zgromadzeni, wpływajcie o ile możności słowem i czynnym przykładem na swe otoczenie zawsze i wszędzie, bądźcie pionierami naszej świętej sprawy i zyskujcie coraz więcej sił Towarzystwu naszemu.

I w tym roku straciło Towarzystwo w skutek śmierci członka-założyciela, ś. p. Antoniego Chylińskiego, który od założenia Towarzystwa do niego należał i dążności jego skutecznie popierał, któremu w uznaniu zasług złożyśmy wieniec na grobie; dalej straciliśmy członka wspierającego i rewidenta Towarzystwa, ś. p. Edmunda Blautha, który

chociaż nie długo należał do Towarzystwa, jednakowoż chętny był jego dążnościom, a jako rewident zajmował się niem gorliwie. Śmierć przerwała nić jego życia, a Towarzystwo straciło w nim gorliwego członka.

Również zabrała nam śmierć członków ś. p. Ludwika Barącza, Juliusza Götza i Bonifacego Stillera.

Szanowne Zgromadzenie raczy przez powstanie uczcić ich pamięć.

Dla zwyczajnych członków w ubiegłym roku było przeznaczonych z początku tygodniowo 9 godzin do ćwiczeń, a mianowicie: w poniedziałki, środy i piątki od 7. do 8. i od 8. do 9. godziny wieczorem; zaś od 6. do 7. godziny we wtorki, czwartki i soboty.

A gdy wobec powiększenia się liczby członków zwyczajnych, 9 godzin tygodniowo okazało się niewystarczającem, powiększono liczbę godzin o 3 tygodniowo, a mianowicie we wtorki, czwartki i soboty od 7. do 8. godziny wieczorem.

Najliczniej uczęszczane godziny były w poniedziałki, środy i piątki od 7. do 8. wieczorem, a nawet były zanadto przepełnione, w skutek czego przydzielono mniej wprawnych członków na godziny we wtorki, czwartki i soboty od 7. do 8. godziny wieczorem, uwzględniając przy tem tych członków, którzy z powodu rozkładu swych czynności zmuszeni byli zostać na godzinach pierwotnych.

Również wszystkich nowowstępujących członków zwyczajnych przydzielono na godziny we wtorki, czwartki i soboty.

Jest zatem 12 godzin tygodniowo poświęconych do ćwiczeń dla członków zwyczajnych.

W miesiącu grudniu 1882 brało udział w ćwiczeniach

	110	członków.
w styczniu 1883 . .	112	"
" lutym " . .	106	"
" marcu " . .	115	"
" kwietniu " . .	110	"

w maju	1883 . .	106	członków
„ czerwcu	„ . .	82	„
„ lipcu	„ . .	70	„
„ sierpniu	„ . .	68	„
„ wrześniu	„ . .	59	„
„ październiku	. .	89	„
„ listopadzie	„ . .	85	„
„ grudniu	„ . .	82	„

Największy udzał w ćwiczeniach objawia się w marcu 1883 (115), najmniejszy we wrześniu (59).

Ćwiczenia odbywały się wedle poprzód ułożonego na 12 godzin rozkładu ćwiczebnego w ten sposób, że pół godziny odbywały się ćwiczenia wspólne, zaś następnej pół godziny ćwiczenia zastępowe z jedną zmianą.

Najpotężniejszą dźwignią — rzecby można podstawą żywotności naszego Towarzystwa — jest czynny udział członków w ćwiczeniach gimnastycznych, a pod tym względem nie możemy się pochlubić znacznym postępem, gdyż szczupłość i nieodpowiedność ubikacyj naszego Towarzystwa stają na przeszkodzie rozwojowi w tym kierunku, a Towarzystwo nasze tak długo pod tym względem będzie w *status quo*, dopóki nie zdobędzie sobie własnego gmachu, odpowiadającego wszelkim wymogom pod względem technicznym i higienicznym.

Pod względem wieku byli członkowie biorący udział w ćwiczeniach od 18 do 60 lat.

W program nauki gimnastyki towarzyskiej wchodziły jako ćwiczenia wspólne:

1. ćwiczenia ciążkami tak miejscowe jako i postępowe;
2. ćwiczenia rzędowe, głównie bieg trwały.

Pominięte zostały ćwiczenia wolne, które w niczem się nie różnią od ćwiczeń ciążkami, a jako mniej wydatne nadają się raczej w nauce gimnastyki szkolnej, jako też ćwiczenia drewnianemi laskami, które zastosowanie swe znajdują w nauce z dziatwą szkolną.

Jako ćwiczenia zastępowe wchodziły w zakres nauki towarzyskiej:

Ze skoczni: skok w wyż, w dal, w głąb i z pomostu, jako też i ich kombinacye, dalej woltyże na koniu i na koźle.

Z braku miejsca w sali piękny skok o tyczce nie mógł być wprowadzonym w zakres nauczania, zarówno z przyczyny swej podrzędności i małej doniosłości, skok przez wywijadło długie i woltyże na materacowym stole.

Z równoważni częścią z braku miejsca, częścią z braku odpowiednich przyrządów nie przećwiczono dotychczas niczego.

Ze wspinalni wprowadzono: ćwiczenia na żerdziach i linach, na drabinie pionowej i skośnej; inne z przyczyny małej wagi pominięto.

Z przyrządów w rozkład ćwiczebny zostały wciągnięte: 1. drążek. 2. poręczki, 3. kółka, 4. drabina pozioma, 5. orczyk; jako małej wagi, a nadające się raczej w gimnastyce szkolnej, pominięto ćwiczenia na krążniku.

Ze smutkiem musimy tu podnieść, że z przyczyny nieodpowiedności i szczupłości ubikacyj naszych nie mogły być zastosowane w nauce ćwiczenia bardzo wydatne i doniosłe, jako to: zapasy, mocowania, szermierka różnego rodzaju, ćwiczenia ciężarami budowanie grup i piramid, i rzucanie przyborami.

Nie tracimy jednak nadziei i mamy przekonanie, że w nowym gmachu ćwiczenia te znajdą swe słuszne i należne zastosowanie.

Z radością zaznaczyć musimy; że ćwiczenia nasze doznają ze strony ćwiczących członków należytego uznania, że z wszelką gorliwością i pilnością oddają się tymże, pomni na to, że być mężem, w pięknem tego słowa znaczeniu, być mężem o granitowej piersi, o stalowem ramieniu, o śmiałem i wspaniałem sercu, być mężem, który ojczyznę swą i naród swój nie tylko marnem słowem miłuje, lecz i mężnym czynem, jest dążnością godną ofiar i trudów. A dążność ta jest złotą nicią przewodnią idei Towarzystwa naszego.

Ćwiczmy się przeto, byśmy nie tylko byli na ciele silni, zdrowi i obrotni, lecz i na duchu mężni i dzielni.

Ćwicząc i wzmacniając ciało, uszlachetniamy je, a co więcej, uszlachetniamy i ducha, który się w niem kryje. Kto w tę ideę wnikł, kto myśl Towarzystwa naszego pojął, ten jej nie opuści, ten pozostanie jej wierny na zawsze.

Oprócz ćwiczeń gimnastycznych, nastręczało Towarzystwo gimnastyczne członkom wiele zabaw leżących w zakresie działalności naszego Towarzystwa.

Wycieczki urządzane w niedziele i dnie świąteczne w okolice Lwowa, jak również wycieczki do Skolego, Korczyna, Stryja, Bolechowa, Bubniszcza, Krasiczyna i t. p., zostaną miłą pamiątką dla uczestników.

Nadmienić tu musimy o wspólnem łamaniu się opłatkiem i dzieleniem się święconem jajem zwyczajem naszych ojców.

Komitet zabawowy urządził dnia 6. paźniernika 1883 wieczorek gimnastyczny w sali Towarzystwa na rozpoczęcie kursu zimowego. Program był następujący:

1. Zagajenie.
2. Ćwiczenia wspólne w pochodzie.
3. „ w czterech zastępach.
4. „ grona nauczycielskiego na koniu i drążku.
5. Słowo końcowe.

Obecnych było blisko 70 członków, którzy prawie wszyscy wzięli udział w świczeniach. Wieczorek ten pozostawił miłe wspomnienie w umysłach uczestników.

C. k. generalna komenda udzieliła nam i tego roku, również jak i w latach poprzednich, 6 wolnych kart do nauki pływania, z których korzystało 6 członków i nauczyło się w jednym sezonie tej pożytecznej sztuki. Za co c. k. generalnej komendzie składamy niniejszem należne podziękowanie.

Drugą równorzędną co do wagi i znaczenia swego czynnością Towarzystwa naszego jest opieka i staranie nad gimnastyką szkolną, jako też utrzymanie własnej szkoły dla młodego pokolenia.

Z przyjemnością podnieść tu musimy, że usiłowania Towarzystwa naszego w tym względzie nie pozostają bezowocne, a konieczność ćwiczeń gimnastycznych dla naszej młodzieży jest należycie już ocenioną i uznaną, i w szerszych kołach światlejszej publiczności, a zarazem, że w młodem pokoleniu budzi się już większe zamiłowanie do ćwiczeń cielesnych i większa energia do hartowania ciała i ducha.

Atoli na tem miejscu jeszcze jaskrawiej występuje potrzeba odpowiedniego gmachu, a głównie obszernej sali gimnastycznej, bowiem gimnastyka szkolna, cechująca się bardziej jako zbiorowa, wspólna, wymaga przedewszystkiem nader wiele wolnego miejsca, gdzie przeciwnie u nas szczupłość sali stoi na zawadzie należytemu i racyonalnemu prowadzeniu nauki gimnastyki szkolnej. Setki młodzieży naszej muszą się zadawalniać tylko okruchami bogactwa gimnastyki, setki zaś — co ze smutkiem podnieść musimy — muszą z niczem odejść. Ze względu na naszą tę młodzież, na przyszłość i chlubę kraju wzywamy wszystkich rodziców i opiekunów, by wszelkiemi siłami starali się wspierać skromne siły Towarzystwa naszego bądź moralnie, bądź materyalnie — przystępując jako członkowie — by dopiąć celu wytkniętego, a tem samem przyczynić się uczciwie i prawdziwie nie tylko czczem słowem — do dobra naszego pokolenia, do utrwalenia bytu naszego narodowego, który w niem pokładamy.

Stan szkoły Towarzystwa naszego przedstawia się następująco:

W drugiem półroczu 1882—3 pobierało naukę gimnastyki uczniów:

z	I. gimnazyum	. .	197
„	II. „	. .	273
„	IV. „	. .	324
		razem .	794

Na pierwsze półrocze 1883—4 zapisało się uczniów:

z I. gimnazyum	. .	222
„ II. „	. .	121
„ IV. „	. .	365
ze szkoły przemysłowej	.	104
razem	.	812

Cyfry te świadczą wymownie, że młodzież nasza żądna nauki gimnastyki, a cyfry podniosłyby się, gdyby sala nasza pozwoliła na przyjęcie wszystkich zgłaszających się.

Towarzystwo nasze jest jedynem na całą Polskę, nie ma tyle członków, jakby mieć powinno, a zwłaszcza liczy mało stosunkowo członków wspierających, co przypisać należy nie brakowi ofiarności, lecz brakowi należytego zrozumienia naszej sprawy.

Przy obecnych stosunkach naszego Towarzystwa korzystają z nauki gimnastyki tylko młodzieńce i mężczyźni, i ze smutkiem podnieść musimy, że nauka gimnastyki dla panien i pań dotąd w Towarzystwie naszem zaprowadzoną być nie mogła.

Sprawa ta jest nader ważną, a może jest nawet konieczniejszą niż dla mężczyzn, bo jeżeli odrodzenie z fizycznego upadku naszego społeczeństwa nastąpić ma, i jeżeli do tego dążymy, to koniecznem jest, aby panny i panie, które z natury swej są słabe, wątlejszego ustroju, na spokojniejsze życie skazane, znalazły środki do fizycznego swego rozwoju i udoskonalenia i utrzymania zdrowia ciała i duszy.

Aby tę myśl wykonać, potrzebnem jest koniecznie mieć odpowiednią salę.

Niech więc to będzie pobudką do pracy i zachęty do zajęcia się sprawą budowy własnej sali, od której urzeczywistnienia zawisła przyszłość naszego pokolenia.

Na tym punkcie odzywamy się do zacnych matron, aby cele naszego Towarzystwa w ogóle, zaś sprawę budowy w szczególności popierać raczyły.

Godziny nauki dla uczniów były codziennie od 5. do 7., a względnie od 4. do 6., nadto dla szkoły przemysłowej we wtorki, czwartki i soboty od 8. do 9. godziny wieczorem.

Z przyczyny nader małej sali ćwiczebnej, a stosunkowo wielkiej liczby uczniów zgłaszających się na naukę gimnastyki, uczniowie gimnazyum I. i II. uczęszczali raz w tygodniu, zaś uczniowie gimnazyum IV. raz na dwa tygodnie. Jasną jest rzeczą, że jest to niewystarczającem dla fizycznego wykształcenia naszych wychowanków, dla tego też wydział czuł się zmuszonym udać się z propozycyą do Wysokiej Rady szkolnej krajowej, by przynajmniej dla uczniów gimnazyum IV. dozwoliła na dodanie trzech godzin nauki w tygodniu, by każdy oddział choć raz na tydzień ćwiczenia swe odbywał, na co jeszcze dotychczas odpowiedzi nie otrzymał.

Do skuteczniejszej organizacyi szkoły będzie mógł Wydział przystąpić dopiero po uzyskaniu nowej sali.

Jak w latach poprzednich tak też i tego roku odbywały się oględziny lekarskie uczniów przed rozpoczęciem roku szkolnego, a tej pracy podjął się członek Towarzystwa, Dr. Tadeusz Żuliński.

Ćwiczenia uczniów odbywały się również wedle ułożonego planu ćwiczebnego na każde półrocze, w pierwszej półgodzinie odbywały się ćwiczenia wspólne, w drugiej zaś półgodzinie ćwiczenia na przyrządach.

Nadzór dzienny wykonywali członkowie Wydziału wedle porządku alfabetycznego i nauczyciele dotyczącego gimnazyum.

Na tem miejscu podnieść musimy zasługi kierującego nauczyciela, P. Antoniego Durskiego, który oddał się ze szczególnem zamiłowaniem nauce gimnastyki, a posiadając rozległą wiedzę tej nauki, nie szczędził ani pracy, ani trudów, aby ją jak najracyonalniej udzielać, sporządzał oprócz ogólnych planów ćwiczebnych tak dla członków, jako też dla uczniów na przeciąg trzech miesięcy także szczegółowe plany każdego przyrządu na każdą lekcyę. Punktualnem i sumiennem wypełnianiem swoich obowiązków zjednał sobie szacunek członków i wyrobił powagę u Wydziału.

Nauczyciele: Panowie Edmund Cenar i Wiktor Tyblewicz, idąc w ślady swego kierownika, odznaczali się

również sumiennem i wzorowem wypełnianiem swoich obowiązków.

Należy zaznaczyć na tem miejscy, że tak kierujący, nauczyciel, jako też i PP. Edmund Cenar i Wiktor Tyblewicz oprócz przyjętych na siebie obowiązków, przyczyniali się skutecznie do urządzenia zabaw i byli komitetowi zawsze pomocnymi, za to niniejszem składamy im dzięki prosząc ich, aby i nadal usiłowania nasze około rozwoju Towarzystwa popierać zechcieli.

Popis odbyli uczniowie dnia 27. czerwca 1883, a plan jego i sprawozdanie zostało umieszczone w czasopismie „Przewodnik gimnastyczny“, na który się odwołujemy (z r. 1883, 53 str.).

Katalogi uczniów oraz czynności kancelaryjne prowadził urzędnik Towarzystwa P. Artur Zimerman z wszelką gorliwością.

W ciągu zeszłego roku załatwiliśmy 174 referatów. Na tem miejscu zaznaczyć musimy, że dziennikarstwo tutejsze usiłowania nasze gorliwie popiera, czego dowód liczne ogłoszenia umieszczane bezpłatnie w tutejszych czasopismach, za co składamy im jak najgorętsze podziękowanie.

Według przedłożonych rachunków, sprawdzonych przez rewidenta Towarzystwa P. Edwarda Simona, wynosiły przychody za czas od 1. grudnia 1882 do 31. grudnia 1883:

a) dochody	5.914 zł. 83 ct.
b) rozchody	5.608 „ 55 „
c) pozostało w kasie na r. 1884	306 zł. 28 ct.

Zestawienie rachunków umieszczone jest na stronicach 20 i 21.

Główne dochody stanowiła subwencya Wysokiego Sejmu w kwocie . . . . 750 zł.

Subwencya Przeświet. Reprezentacyi miejskiej	600 „
Dar gal. Kasy oszczędności na budowę sali	500 „
Dar Stowarzyszenia urzęd. „ „ „	100 „

Za tę ofiarność składamy niniejszem Wysokiemu Sejmowi, Świetnemu Wydziałowi krajowemu, Prześwietnej Re-

prezentacyi miejskiej, Świetnej galic. Kasie Oszczędności i Świetnemu Towarzystwu urzędników, należne podziękowanie.

Inwentarz Towarzystwa wynosi kwotę 892 zł. 02 ct.

Wydział odbył w ciągu ubiegłego roku 17 posiedzeń.

Co się tyczy działalności naszej na zewnątrz, na wstępie samym wynurzyliśmy, że z przyczyny mnogich a ważnych zajęć domowych własnych, nie mogliśmy rozwinąć takiej działalności jakiejbyśmy pragnęli. Mimo to jednak z wielu stron zapytania w kwestyach fachowych i technicznych zostały pomyślnie rozwiązane, a liczne korespondencye świadczą o tem, że prawie ze wszystkich okolic kraju naszego udają się do nas po poradę i naukę, których wedle sił naszych zawsze chętnie udzielaliśmy. Zarówno mieliśmy na pieczy bądź słowem, bądź czynem, wpływać na nasze społeczeństwo, by poznawszy szczytne powołanie Towarzystwa gimnastycznego w ogóle w różnych miastach naszego kraju, zawiązywało oddziały naszego Towarzystwa. Na wielu też miejscach udało nam się umysły przysposobić i nakłonić ku temu a przyszłość okaże, że praca nasza w tym kierunku nie była płonną.

Wykonując uchwałę dawniejszego Wydziału względem otworzenia kursu wakacyjnego dla kandydatów na nauczycieli gimnastyki dla szkół średnich, wybrał Wydział Komisyę z dwóch członków składającą się, a mianowicie panów: Dr. Tadeusza Żulińskiego i kierującego nauczyciela Antoniego Durskiego i odniósł się w tej sprawie do Wysokiej Rady szkolnej krajowej dnia 16. maja 1883. od której otrzymał dnia 6. lipca 1883. do l. 6461, zawiadomienie, że Wysoka Rada szkolna krajowa udała się do Wysokiego Ministerstwa oświecenia względem uzyskania odpowiedniej subwencyi i oraz podała nam nazwiska 11tu nauczycieli szkół średnich, którzy się na ten kurs bezpłatny zgłosili.

Wydział Towarzystwa wyczekiwał decyzyi Wysokiego Ministerstwa do dnia 3. sierpnia 1883., a w obec tej okoliczności, że kurs ten już powinien zacząć się w pierwszych dniach drugiej połowy lipca, ulegając prośbom kandydatów,

zarządził Prezes Towarzystwa otwarcie tego kursu dnia 3. sierpnia 1883., o czem zawiadomiliśmy zgłaszających się nauczycieli telegraficznie i dziennikami miejscowymi; a dnia 9. sierpnia otrzymaliśmy zawiadomienie, że Jego Excellencya Pan Minister reskryptem z dnia 30. lipca 1883. do l. 14307, zezwolił na otwarcie tego kursu.

Kurs rzeczony trwał od 3. do 31. sierpnia 1883. na który uczęszczało 10 kandydatów szkół średnich. Plan nauki zastosowany był ściśle do rozporządzenia ministeryalnego z września 1870. r. Nauki udzielał kierujący nauczyciel p. Antoni Durski w 94 godzinach, zaś uproszony przez Komisyę p. Mr. Edmund Madejski, prezes Komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli gimnastyki wykładał anatomię i fizyologię w 30 godzinach.

Będąc aż nadto przekonani, że najważniejszą dźwignią sprawy naszej jest, fachowe i inteligentne nauczycielstwo i że w ogóle społeczeństwu naszemu i szkolnictwu, lepiej przysłużyć się nie możemy, jak właśnie przysporzeniem zawodowo tęgich i miłujących sprawę nauczycieli, wyrażamy w imieniu naszem, a nie pomylimy się, gdy powiemy i w imieniu całego kraju życzenie, by nowo obrany Wydział działał dalej w raz wytkniętym kierunku, a otwarciem nowego kursu dla kandydatów nauczycieli, wpłynął na rozwój kwantytatywny i kwalitatywny nauczycielstwa w naszym kraju.

Na wniosek Komitetu budowy sali przyjął i zatwierdził Wydział plan budowy sali Towarzystwa gimnastycznego „Sokoł", wypracowany przez architekta p. Władysława Halickiego.

Na podstawie tych planów i kosztorysów rozpisał Wydział licytacyę ofertową w celu zabezpieczenia budowy z tem zastrzeżeniem, że założenie fundamentów ma nastąpić w r. 1883. zaś wykończenie budowy do 1. września 1884. Następnie przyjął Wydział ofertę p. Albina Zagórskiego, koncesyonowanego budowniczego we Lwowie, jako najkorzystniejszą i uprosił Prezesa Towarzystwa p. Jana Dobrzań-

skiego, do dalszej koncertacyi z tym przedsiębiorcą i zawarcia umowy, co też nastąpiło.

Wedle planów i kosztorysów wynosić będzie budowa gmachu gimnastycznego około 47.000 zł. Wydział zastanawiając się nad tem, uznał niemożebność dla braku odpowiednich funduszów, wybudowania na razie całego projektowanego gmachu, zaś wybudowanie sali kosztować będzie około 27.000 zł., tę więc ostatnią budowę uchwalił przeprowadzić i takową u przedsiębiorcy p. Albina Zagórskiego ubezpieczył.

A gdy podczas koncertacyi ofertowej fundusz budowy sali wynosił kwotę około jedenastu tysięcy, zaś do zamierzonej budowy wymaganą jest kwota 27.000 zł. wybrał Wydział Komitet finansowy, który zająłby się wystaraniem kwoty w drodze pożyczki. Do tej Komisyi finansowej wybrani zostali panowie: Dobrzański Jan, Simon Edward i Richtmann Zygmunt, dodając do pomocy panów: Prexla Seweryna i Lewakowskiego Aleksandra.

Po dłuższej dyskusyi przyszedł Wydział do przekonania, że trudno będzie zaciągnąć pożyczkę u jakiej instytucyi finansowej, przed wybudowaniem gmachu, i że przed tem konieczny jest kredyt osobisty. A gdy żaden z członków Wydziału nie chciał podjąć się tej misyi, bez której budowa sali byłaby niemożebną, oświadczył p. Jan Dobrzański gotowość wystarania się potrzebnej kwoty do ukończenia sali osobistym kredytem.

Artystyczne kierownictwo budowy sali powierzono inżynierowi p. Kazimierzowi Kułakowskiemu za wynagrodzeniem 540 zł. płatnem w 12 miesięcznych ratach po 45 zł. a. w. począwszy od 15. listopada 1883.; a oraz zgodzono się na przyjęcie konduktora technicznego, w celu nadzorowania robót i rysowania planów szczegółowych za remuneracyą po 1 zł. 50 ct. za każdy dzień zajęcia przy budowie lub pracy biurowej.

Fundamenta pod budowę sali już prawie całe zostały założone i z wiosną będzie można wcześnie zacząć budowę.

Na tem miejscu podnieść musimy, że gospodarz jako pełnomocnik Towarzystwa występywał na licytacyi, w celu zakupna gruntu pod budowę sali, następnie zajmował się przeprowadzeniem całej tej czynności, jak również uregulowaniem stosunków prawnych między sąsiadami graniczącymi z naszymi gruntami. Nadzorował plac budowy, zajął się zburzeniem domków starych, będących na gruncie przez Towarzystwo zakupionym. Przez sprzedanie starych cegieł przysporzył Towarzystwu kwotę 20 zł., zaś przez sprzedaż starych kamieni uzyskał kwotę 81 zł. 84 ct., którą to ostatnią przy obrachunku odciągnęliśmy przedsiębiorcy.

Fundusz budowy sali umieszczony na książeczkach wkładkowych wynosił wedle ostatniego sprawozdania

kwotę		9176 zł. 70 ct.
odliczywszy od tego za zakupiony grunt pod l. $409\frac{1}{4}$ kwotę		3696 „ — „
pozostało .		5480 zł. 70 ct.
Narosłe odsetki za II. półr. 1882	240 zł. 4 ct.	
„ „ „ I. „ 1883	135 „ 24 „	
„ „ „ II. „ 1883	155 „ 33 „	
wkładka z festynu . .	700 „ — „	
dar od osób prywatnych za pośrednictwem p. Walleka	10 „ — „	
za sprzedane cegły . .	20 „ — „	
zakupiono dnia:		
1go maja 1883., książeczkę Nr. 17335 na . . .	500 „ — „	
31go lipca 1883., książeczkę Nr. 17723 na . . .	500 „ — „	
razem . .	2260 zł. 61 ct.	
powiększył się zatem fundusz w ciągu zeszłego roku o		2260 „ 61 „
ogółem w kasie .		7741 zł. 31 ct.

Z przeniesienia . . .		7741 zł. 31 ct.
Wydaliśmy na budowę:		
za plany architekcie p. Władysławowi Haleckiemu .	500 zł. — ct.	
artystycznemu kierownikowi p. Kazimierzowi Kułakowskiemu, 2 raty . .	90 „ — „	
technicznemu konduktorowi i rysownikowi p Lisiewiczowi	60 „ — „	
należytość rządową za przeniesienie własności zakupionego gruntu . .	235 „ 54 „	
przedsiębiorcy budowniczemu p. Albinowi Zagórskiemu za roboty ziemne i murarskie t. j. za fundamenta po odtrąceniu 5% tytułem kolaudacyi i 81 zł. 84 ct. za odstąpiony mu kamień pod fundamenta	1617 „ 64 „	
łącznie . .		2503 „ 18 „
Pozostało zatem z 1. stycznia 1884. . . .		5238 zł. 13 ct.

Kwota powyższa umieszczoną jest na 9. książeczkach wkładkowych galicyjskiego banku kredytowego, a mianowicie książeczka:

Nr. 4325	przedstawia	kwotę	501 zł. 39 ct.
„ 4465	„	„	665 „ 14 „
„ 6106	„	„	229 „ 05 „
„ 10899	„	„	467 „ 53 „
„ 11079	„	„	1536 „ 28 „
„ 11162	„	„	695 „ 89 „
„ 13554	„	„	121 „ 15 „
„ 17355	„	„	512 „ 39 „
„ 17723	„	„	509 „ 31 „
	razem jak wyżej	.	5238 zł. 13 ct.

Książeczka Nr. 4325 znajduje się w przechowaniu Wydziału krajowego, zaś reszta książeczek jest w przechowaniu u Wgo Zygmunta Richtmanna, dyrektora Towarzystwa.

Prócz tego posiada Towarzystwo kwotę 3000 zł. uchwaloną przez Wys. Sejm na cel budowy sali, o wydanie której wnieśliśmy podanie do Wys. Wydziału krajowego, jak również o wydanie książeczki Nr. 4325.

Fundusz budowy sali wynosi z 1. stycznia b. r„ kwotę 8238 zł. 13 ct.

Suma ta, jak już wspomnieliśmy, nie jest dostateczną do wykończenia projektowanej budowy, a uzupełnienie jej nastąpić musi uzyskaniem pożyczki po ukończeniu budowy. W tym celu wnieśliśmy podanie do Wys. Rady miasta Lwowa o zezwolenie zaciągnięcia takowej i oczekujemy pomyślnego rezultatu.

Tymczasem do ukończenia budowy przyrzekł nam Szanowny Prezes, jak już nadmieniliśmy, przyjść w pomoc osobistym kredytem do ukończenia budowy.

Nie od rzeczy będzie podać Szanownym Panom obraz wydatków na budowę sali przez poprzedni Wydział uskutecznionych, abyście Panowie osądzić mogli, o ile obecny i poprzednie Wydziały łożyły starań w celu zebrania funduszów potrzebnych na budowę sali.

Poprzedni Wydział złożył za grunt pod budowę sali zakupiony, cenę	3696 zł. — ct.
uiścił taksę rządową za przeniesienie własności gruntu darowanego przez gminę	214 „ 89 „
za czynności notaryalne stemple i wydatki podczas licytacyi	34 „ 65 „
razem .	3945 zł. 54 ct.
obecny Wydział wydał na budowę jak powyżej poszczególniono . . .	2260 „ 61 „
łącznie zatem wydatki na budowę . .	6206 zł. 15 ct.

Jeżeli zliczymy te cyfry to pokazuje się, że Towarzystwo dotąd przysporzyło na budowę sali fundusz około 15 tysięcy zł. Jestto wprawdzie kwota mała, jeżeli zważymy że Towarzystwo nasze już 17. rok istnieje, jednakowoż ze względu na niekorzystne warunki z jakimi Towarzystwo walczyć musiało, twierdzić możemy, że kwota ta jest najwyższą jaką osiągnąć było możebnem.

Staraniem Komitetu zabawowego, urządzony został dnia 3. czerwca z. r. festyn na Wysokim Zamku, a wynik jego powiększył fundusz budowy sali o 700 zł., zaś fundusz Komitetu zabawowego o 100 zł.

Wydawany w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia z r. 1880. „Przewodnik gimnastyczny“ organ Towarzystwa Gimnastycznego „Sokoł“ wychodził co miesiąc i dziś mamy już trzy roczniki tego pisma.

Pismo to podaje oprócz artykułów hygienicznych także metodykę i dydaktykę gimnastyki, jest zatem podręcznikiem dla nauczycieli, a streszczając w końcu ruch Towarzystw gimnastycznych innych krajów, wskazuje nam, jak postępywać mamy, abyśmy się z innymi narodami w tej gałęzi nauki i rozwoju towarzyskiego zrównać mogli.

Pismo to liczy 480 prenumeratorów. Redakcya czasopisma spoczywa w ręku członka Towarzystwa Dr. Tadeusza Żulińskiego. Na prośbę Wydziału przyjął administracyę na siebie p. Feliks Bieńkowski i prowadził takową. Usiłowania jego uwieńczone zostały znakomitym skutkiem, gdyż liczba prenumeratorów powiększyła się znacznie a pod względem finansowym wykazały w roku zeszłym radośny rezultat, gdyż czysty dochód z tego pisma wynosi za rok ubiegły 61 zł. 51 ct., podczas gdy w zeszłych latach mieliśmy niedobory.

Skreśliwszy w krótkości czynności nasze, odzywamy się do Was Szanowni Panowie w imię naszej wspólnej idei i połączonego z nią wzniosłego celu, abyście Panowie usiłowania nowego Wydziału skutecznie wspierać raczyli, gdyż

w tym roku ma stanąć świątynia naszego celu, z której działalność nasza na cały kraj spływać ma, i jeżeli kiedy to tego roku Wydział współdziałania Waszego najwięcej potrzebywać będzie.

Ustępując ze stanowiska jakiem nas Panowie zaszczycili, kończymy starodawnem przysłowiem: „Szczęść Boże uczciwej pracy!“

Dochody.

Liczba porządkowa	Miesiąc	Wpisowe zł.	Wpisowe ct.	Roczne zł.	Roczne ct.	Gimnastyka zł.	Gimnastyka ct.	Przew. gimnastyczny zł.	Przew. gimnastyczny ct.	Rozmaite dochod. zł.	Rozmaite dochod. ct.	Ogółem zł.	Ogółem ct.	Stan kasy zł.	Stan kasy ct.
1	Stan kasy z 1. Grudnia 1882 .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	64
2	Grudzień 1882	6	—	17	75	111	35	16	40	133	46	284	96		
3	Styczeń 1883	6	—	18	75	95	—	45	28	91	40	256	43		
4	Luty „	19	50	47	75	125	50	81	44	173	80	447	99		
5	Marzec „	9	25	39	75	86	50	82	27	97	40	315	17		
6	Kwiecień „	9	—	8	25	120	75	82	93	405	—	625	93		
7	Maj „	16	25	29	25	101	75	36	46	87	12	270	83		
8	Czerwiec „	3	50	12	25	92	50	57	90	86	95	253	10		
9	Lipiec „	3	25	19	50	51	50	—	—	1301	50	1375	75		
10	Sierpień „	5	—	24	75	50	—	38	24	15	—	132	99		
11	Wrzesień „	3	—	10	75	41	—	48	68	100	—	203	43		
12	Październik „	19	75	20	25	88	—	56	22	775	25	959	47		
13	Listopad „	19	—	41	—	108	—	21	60	320	60	510	20		
14	Grudzień „	5	—	64	—	83	—	28	69	51	25	231	94		
		124	50	354	—	1154	85	596	11	3638	73	5868	19	5868	19
	Dochody . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5914	83
	Wydatki . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5608	55
	Stan kasy z 1. Stycznia 1884 .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	306	28

Wydatki.

Liczba porządkowa	Miesiąc	Płace naucz. i utrzymanie kancelaryi		Przewodnik gimnastyczny		Rozmaite wydatki		Ogółem		Stan kasy	
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Grudzień 1882 . . .	180	—	2	43	149	17	331	60		
2	Styczeń 1883 . . .	180	—	5	14	67	52	252	66		
3	Luty " . . .	180	—	18	73	162	81	361	54		
4	Marzec " . . .	180	—	42	85	55	29	278	14		
5	Kwiecień " . . .	185	—	150	15	146	89	482	04		
6	Maj " . . .	183	—	32	50	47	16	262	66		
7	Czerwiec " . . .	186	—	53	93	23	07	263	—		
8	Lipiec " . . .	173	—	—	—	1227	17	1400	17		
9	Sierpień " . . .	163	—	39	20	29	36	231	56		
10	Wrzesień " . . .	169	50	30	10	40	65	240	25		
11	Październik " . . .	186	—	64	15	707	44	957	59		
12	Listopad " . . .	186	—	32	15	57	03	275	18		
13	Grudzień " . . .	189	—	49	30	33	86	272	16		
		2340	50	520	63	2747	42	5608	55		

Lwów 1. Stycznia 1884.

Zgodnie ze sprawdzoną księgą kasową
Simon.

Aleksander Lewakowski, *skarbnik.*

LISTA

członków Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ we Lwowie
z dniem 31. Grudnia 1883.

A) Założyciele.

1. Dobrzański Jan, właściciel i redaktor „Gazety Narodowej“.
2. Hoffmann Maurycy, właściciel realności.
3. Kohn Izydor, bankier.
4. Ekscel. Hr. Potocki Alfred, właściciel dóbr.
5. Richtmann Zygmut, właściciel realności.
6. Rucker Zygmunt, aptekarz.
7. Simon Edward, dyrektor gal. Banku kredytowego.
8. Tustanowski Dr. Michał, właściciel dóbr.

B) Członkowie wspierający.

1. Abgarowicz Józef, urzędnik Wydziału krajowego.
2. Alszer Wilhelm, typograf.
3. Balasits Dr. August, profesor c. k. Uniwersytetu.
4. Balzer Dr. Oswald, prawnik.
5. Bałaban Wincenty, koncypient c. k. Prokuratoryi skarbu.
6. Baron Władysław, prywatysta.
7. Bętkowski Władysław, urzędnik c. k. Namiestnictwa.
8. Biera Władysław, dependent adwokacki.
9. Bilesz Józef, urzędnik c. k. Namiestnictwa.
10. Bilwin Stanisław, koncypista c. k. Skarbu.
11. Bojarski Alfred, urzędnik Magistratu miasta Lwowa.
12. Brason Henryk, urzędnik c. k. Poczty.
13. Bromilski Jan, pomocnik handlowy.

14. Bruchnalski Kazimierz, technik.
15. Bylina Dr. Józef, koncypient c. k. Prokuratoryi skarbu.
16. Charanza Alojzy, urzędnik c. k. Poczty.
17. Chmielewski Władysław, urzędnik Magistratu.
18. Czykaluk Stanisław. prawnik.
19. Dobrowolski Jan, właściciel kawiarni.
20. Dobrowolski Kazimierz, akademik.
21. Dobrzański Bronisław, nauczyciel gimnazyalny.
22. Dörfler Rudolf, urzędnik tabularny.
23. Dreksler Filip, auskultant sądowy w Samborze.
24. Dudziński Fryderyk, prywatysta.
25. Dulęba Dr. Bronisław, koncypista Wydziału krajowego.
26. Dybowski Kazimierz, prawnik.
27. Dzięzdzielewicz Dr. Antoni, kandydat adwokacki.
28. Ekielski Dr. Józef, sekretarz Wydziału krajowego.
29. Erlacher Józef, prywatysta.
30. Fontanna Maryan, akademik.
31. Gałecki Henryk, nauczyciel.
32. Gigel Jan, pomocnik handlowy.
33. Gołąb Franciszek, technik.
34. Góralski Ferdynand, krawiec.
35. Grabiński Dyonizy, prawnik.
36. Grzębski Edmund, profesor szkoły realnej w Jarosławiu.
37. Gubrynowicz Władysław, właściciel księgarni.
38. Gulay Jan, urzędnik telegraficzny.
39. Halbritter Br. Władysław, adjunkt Tabuli krajowej.
40. Hampel Władysław, nauczyciel.
41. Haraszkiewicz Franciszek, nauczyciel.
42. Hendrich Ferdynand, kupiec w Bóbrce.
43. Hoffmann Andrzej, akademik.
44. Hoffmann Hieronim, nauczyciel.
45. Hordyński Władysław, referent szacunkowy.
46. Hubel Antoni, akademik.
47. Hubel Jan, typograf.
48. Huberth Juliusz, typograf.
49. Hückel Władysław, filozof.
50. Jabłonowski Jerzy, urzędnik Wydziału krajowego.

51. Jamiński Dr. Dyonizy, adwokat krajowy.
52. Jankowski Józef, inżynier Wydziału krajowego.
53. Jaremowicz Wiktor, nauczyciel w Winnikach.
54. Jastrzębski Kazimierz, prawnik.
55. Jautz Władysław. właściciel realności.
56. Kafliński Waleryan, kandydat adwokacki.
57. Kauczyński Antoni, auskultant sądowy.
58. Kędzior Andrzej, inżynier Wydziału krajowego.
59. Kirschner Józef, kupiec.
60. Koczorowski Jan, urzędnik skarbowy.
61. Kołodkiewicz Feliks, geometra.
62. Kostecki Platon, literat.
63. Kościuk Franciszek, typograf.
64. Kowalówka Antoni, dyrektor szkoły im. Konarskiego.
65. Kozłowski Michał, nauczyciel gimnazyalny.
66. Kozłowski Stanisław, kantorzysta.
67. Krasucki Władysław, nauczyciel.
68. Krobicki Leon, inżynier Starostwa w Kołomyi.
69. Krogulski Seweryn, urzędnik Wydziału krajowego.
70. Krumpholz Tadeusz, pomocnik handlowy.
71. Kubicki August, urzędnik pocztowy.
72. Kułakowski Kazimierz, architekta.
73. Kurzweil Jan, urzędnik sądowy.
74. Lang Justyn, urzędnik Towarzystwa kredyt. ziem.
75. Laurecki Teodozy, kandydat nauczycielski.
76. Legade Albin, zegarmistrz.
77. Lewandowski Feliks, adjunkt Tabuli krajowej.
78. Lewicki Konstanty, praktykant sądowy.
79. Lewicki Władysław, urzędnik.
80. Lewkowicz Dr. Józef, urzędnik Prokuratoryi skarbu.
81. Lityński Kazimierz, prawnik.
82. Łoziński Karol, prawnik.
83. Łuszczyński Zygmunt, nauczyciel.
84. Majchowicz Franciszek, filozof.
85. Małuja Stanisław, urzędnik Banku krajowego.
86. Manaczyński Stefan, kandydat adwokacki.
87. Maślanka Marcin, technik.

88. Menkes Salomon, kantorzysta.
89. Mianowski Władysław, adjunkt podatkowy w Gródku.
90. Mieczkowski Piotr, fotograf.
91. Miller Maryan, urzędnik magistratualny.
92. Miśniakiewicz Włodzimierz, urzędnik Tow. kredyt. ziem.
93. Mochnacki Edmund, radca Wydziału krajowego.
94. Mrozowski Franciszek, kasyer Towarzystwa zaliczkowego w Radziechowie.
95. Nasturkiewicz Zygmunt, prywatysta.
96. Nossig Alfred, prawnik.
97. Nowakowski Jan, urzędnik Towarzystwa spożywczego.
98. Nowosielski Michał, filozof.
99. Ożwad Emil, urzędnik Wydziału krajowego.
100. Pająk Dr. Józef, adwokat krajowy.
101. Parasiewicz Szczęsny, nauczyciel.
102. Penther Julisz, zegarmistrz w Stanisławowie.
103. Peszke Aleksander, technik.
104. Petzold Emil, filozof.
105. Piasecki Jan, urzędnik Asekuracyi krakowskiej.
106. Piasecki Dr. Wenanty, lekarz.
107. Piątkowski Józef, prawnik.
108. Piątkowski Wiktor, kontrolor kolei Karola Ludwika.
109. Pieczonka Józef, prawnik.
110. Piskorski Jan, słuchacz weterynaryi.
111. Piwernetz Antoni, urzędnik kolei Karola Ludwika.
112. Piwocki Władysław, adjunkt Sądu krajowego.
113. Port Józef, urzędnik Namiestnictwa.
114. Port Stanisław, urzędnik Namiestnictwa.
115. Prokopowicz Władysław, kandydat adwokacki.
116. Puzyna Józef, filozof.
117. Raab Franciszek, urzędnik rachunkowy.
118. Raciborski Dr. Aleksander, właściciel dóbr.
119. Raciborski Ludwik, starszy inżynier Wydziału kraj.
120. Rajski Adam, urzędnik techniczny Namiestnictwa.
121. Rakowiecki Bronisław, artysta-muzyk.
122. Rauch Franciszek Teodor, praktykant sądowy.
123. Reiss Władysław, technik.

124. Richtmann Karol, technik.
125. Ringler Karol, kandydat adwokacki.
126. Rogalski Dr. Aleksander, adwokat.
127. Romaszkan Br. August, dyrektor Banku włościańskieg
128. Rylski Zygmunt, prawnik.
129. Ryszkowski Seweryn, inżynier Namiestnictwa.
130. Schmidt Józef, inżynier kolei Karola Ludwika.
131. Schuller Alfred, prywatysta.
132. Schuster Karol, typograf.
133. Skotnicki Antoni, inżynier-przedsiębiorca.
134. Smoliński Franciszek Maryan, prawnik.
135. Smutny Jan, urzędnik Towarzystwa kredyt. ziem.
136. Stebelski Dr. Piotr, auskutant sądowy.
137. Stefanowicz Leon, filozof.
138. Stromenger Edmund, kupiec.
139. Stronczak Henryk, inżynier kolei Czerniowieckiej.
140. Strzembosz Stanisław, urzędnik bankowy.
141. Szamota Edward, urzędnik magistratualny.
142. Szczepanowski Ignacy, urzędnik kolei Czerniowieckiej.
143. Szelewski Bolesław, kandydat notaryalny.
144. Śleczkowski Władysław, urzędnik bankowy.
145. Tarnawiecki Jan, kasyer bankowy.
146. Tarnawski Dr. Apolinary, lekarz powiat. w Borszczowie.
147. Teodorowicz Adam, technik.
148. Terlecki stanisław, urzędnik kraj. Dyrekcyi skarbu.
149. Todschindler Albin, zarządca Drukarni związkowej.
150. Todschindler Leopold, urzędnik kraj. Dyrekcyi skarbu.
151. Tokarski Stanisław, kandydat notaryalny.
152. Trzeski Józef, dyrektor fabryki sukna w Brygidkach.
153. Turek Juwenal, prawnik.
154. Uhle Alojzy, radca wyższego Sądu krajowego.
155. Urban Konstanty Jan, pomocnik handlowy.
156. Urbanek Edmund, nauczyciel.
157. Waligórski Tadeusz, urzędnik rachunkowy wyższ. Sądu krajowego.
158. Waniek Karol, kandydat notaryalny.
159. Warteresiewicz Michał, inżynier kolei Karola Ludwika.

160. Weeber Ludwik, urzędnik magistratualny.
161. Weinreb Maurycy, urzędnik.
162. Wejda Dr. Władysław, adwokat krajowy w Sokalu.
163. Wewiórski Jan, magister farmacyi.
164. Wierzbicki Ludwik, dyrektor kolei Czerniowieckiej.
165. Wilhelm Zygmunt, urzędnik Wydziału krajowego.
166. Wilkosz August, urzędnik rachunkowy wyższego Sądu krajowego.
167. Woźniak Włodzimierz, kupiec.
168. Zagórski Albin, budowniczy.
169. Zajączkowski Władysław, profesor politechniki.
170. Zawadzki Władysław, urzędnik techniczny kolei Karola Ludwika.
171. Zeńczak Władysław, urzędnik Wydziału krajowego.
172. Zubrzycki Włodzimierz, akademik.
173. Zucker Franciszek, akademik.
174. Zmudziński Franciszek, filozof.
175. Żuliński Dr. Tadeusz, prymar. Szpitala powszechnego.

C) **Członkowie zwyczajni.**

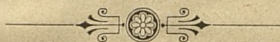
1. Abl Teofil, urzędnik kolei Karola Ludwika.
2. Alexich Edmund, urzędnik wojskowy.
3. Algierski Kasper, nauczyciel gimnazyalny.
4. Armatys Gustaw, urzędnik Banku hipotecznego.
5. Bernaczek Juliusz, radca Sądu krajowego.
6. Bielawski Mieczysław, architekta.
7. Bieńkowski Feliks, inżynier Wydziału krajowego.
8. Blauth Jan, inżynier Wydziału krajowego.
9. Bogdanowicz Józef, pomocnik handlowy
10. Bogdanowicz Kajetan, pomocnik handlowy.
11. Borecki Leon, technik.
12. Borkowski Jan, typograf.
13. Brückner Gustaw, urzędnik Namiestnictwa.
14. Czarnik Bronisław, urzędnik Zakładu narodowego im. Ossolińskich.
15. Czarnik Kazimierz, praktykant sądowy.
16. Dajewski Mieczysław, komisarz kraj. Dyrekcyi skarbu.

17. Dańczewski Grzegorz, urzędnik wojskowy.
18. Dolnicki Leon.
19. Dresler Willibald, kupiec.
20. Durski Antoni, nauczyciel gimnastyki.
21. Dzierżanowski Józef, prywatysta.
22. Frey Dawid, prawnik.
23. Früauff Antoni, urzędnik pocztowy.
24. Frühling Józef, asystent politechniki.
25. Garczyński Franciszek, urzędnik gal. Banku kredytow.
26. Gasperski Julian, majster kominiarski.
27. Gąsiorowski Ferdynad, rewident gal. Kasy oszczędności.
28. Gerzabek Ferdynand, technik.
29. Gesang Samuel, prawnik.
30. Glanz Kazimierz, akademik.
31. Glixelli Juliusz, urzędnik Banku hipotecznego.
32. Gudiens Antoni, pomocnik handlowy.
33. Guszałewicz Eugeniusz, akademik.
34. Heintsch Piotr, urzędnik kolei Albrechta.
35. Hepp Józef, technik.
36. Homiński Kazimierz, akademik.
37· Horodyski Karol, typograf.
38. Horsitzer Maurycy, urzędnik bankowy.
39. Hoszowski Justyn, oficyał kraj. Dyrekcyi skarbn.
40. Hubicki Bronisław, magister farmacyi.
41. Huczkowski Władysław, urzędnik pocztowy.
42. Iżak Włodzimierz, artysta opery lwowskiej.
43. Jahn Emil, prywatysta.
44. Jaklitsch Ludwik, prywatysta.
45. Janikowski Władysław, urzędnik Wydziału krajowego.
46. Kamiński Józef, pomocnik handlowy.
47. Karpuszko Seweryn, inżynier Wydziału krajowego.
48. Kattner Franciszek, typograf.
49. Kostkiewicz Józef, typograf.
50. Kowalski Teodor, abituryent.
51. Kriegseisen Józef, urzędnik techniczny Namiestnictwa.
52. Krimmer Rudolf, kupiec.
53. Kriese Jan, zegarmistrz.

54. Krobicki Dr. Maciej, auskultant sądowy.
55. Kwiatkowski Karol, praktykant aptekarski.
56. Lang Konrad, pomocnik handlowy.
57. Lewakowski Aleksander, sekretarz Banku hipotecznego.
58. Lidl Oskar, praktykant Starostwa.
59. Lilien Adolf, akademik.
60. Lisicki Lubin, urzędnik kolei Czerniowieckiej.
61. Lisowski Wacław, technik.
62. Losy Adam, auskultant sądowy.
63. Ludwik Mikołaj, pomocnik handlowy.
64. Łuczkiewicz Dr. Kazimierz, adjunkt Prokuratoryi skarbu.
65. Łukaszewski Andrzej, akademik.
66. Maksymowicz Piotr, urzędnik Prokuratoryi.
67. Malina Tadeusz, urzędnik sądowy.
68. Małaczyński Aleksander, kandydat adwokacki.
69. Mandyczewski Teofil, radca Namiestnictwa.
70. Marcinkiewicz Roman, technik.
71. Marciszewski Franciszek, nauczyciel.
72. Marmaross Franciszek, prawnik.
73. Matijew Julian, praktykant sądowy.
74. Morawiecki Karol, jubiler.
75. Morawiecki Kazimierz, urzędnik Banku hipotecznego.
76. Müller Józef, urzędnik.
77. Mystowski Władysław, urzędnik Wydziału krajowego.
78. Nenyczko Maryan, urzędnik Namiestnictwa.
79. Neumann Rudolf, akademik.
80. Niedźwiedzki Stanisław, nauczyciel.
81. Palmstein Roman, nauczyciel gimnazyalny.
82. Papée Bolesław, urzędnik Wydziału krajowego.
83. Papée Dr. Fryderyk, urzędnik biblioteki uniwersyteckiej.
84. Pawlikowski Kazimierz, auskultant sądowy.
85. Platowski Stanisław, krawiec.
86. Płocki Józef, typograf.
87. Pretsch Ryszard, urzędnik kolei Karola Ludwika.
88. Prexell Seweryn, radca wyższego Sądu krajowego.
89. Przyszlak Antoni, właściciel litografii.
90. Ramski Wiktor, radca Sądu krajowego.

91. Rauch Leon, technik,
92. Reiss Dr. Emanuel, dependent adwokacki.
93. Rzepiński Stanisław, filozof.
94. Sahanek Karol, urzędnik pocztowy.
95. Sanocki Władysław, kandydat adwokacki.
96. Schaelling Józef, pomocnik handlowy.
97. Scheiff Józef, akademik.
98. Schleicher Szymon, akademik.
99. Schmidt Józef, urzędnik Wydziału krajowego.
100. Seelig Rudolf, technik.
101. Semilski Dr. Teobald, adwokat krajowy.
102. Setti Karol, radca Namiestnictwa.
103. Sidorowicz Władysław, urzędnik Wydziału krajowego.
104. Skowroński Dr. Zygmunt, adwokat krajowy.
105. Skupieński Władysław, właściciel dóbr.
106. Skwarczyński Władysław, urzędnik Namiestnictwa.
107. Sobolewski Ludwik, technik.
108. Sokal Klemens, prawnik.
109. Stachurski Floryan, urzędnik pocztowy.
110. Stanecki Mieczysław, prawnik.
111. Stanecki Zdzisław, filozof.
112. Stanowski Antoni, radca Namiestnictwa.
113. Stelzer Stanisław, kupiec.
114. Stroiński Franciszek, typograf.
115. Stromenger Jan, kupiec.
116. Stroner Władysław, filozof.
117. Strzelbicki Antoni, sekretarz Namiestnictwa.
118. Syroczyński Leon, inżynier Wydziału krajowego.
119. Targoński Paulin, urzędnik.
120. Terlecki Alfons, inżynier kolei Czerniowieckiej.
121. Trompeteur Kazimierz, typograf.
122. Uhma Roman Antoni, nauczyciel gimnazyalny.
123. Usiekniewicz Kazimierz, pomocnik handlowy.
124. Wallek Alojzy, typograf.
125. Walsleben Teodor, tapicer.
126. Wańczycki Teofil, typograf.
127. Weigel Adam, prywatysta,

128. Wierzbicki Lubin, inżynier Namiestnictwa.
229. Wirski Marceli, urzędnik podatkowy.
130. Włoszyński Edmund, prywatysta.
131. Włoszyński Karol, właściciel realności.
132. Wojcicki Stanisław, architekta.
133. Wopaterny Ryszard, koncypista Dyrekcyi pocztowej.
134. Zabłocki Maryan, litograf.
135. Zagórski Henryk, nauczyciel.
136. Zdański Franciszek, c. k. starszy prokurator.
137. Zubrzycki Teodor, radca Sądu krajowego.

BIBLIOTH: UNIV:
JAGELLONICAE